

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
Transdyscyplinarne Centrum
Badania Problemów Bezpieczeństwa
im. prof. K. Bogdańskiego

**ELEMENTY TEORII I PRAKTYKI
TRANSDYSCYPLINARNYCH
BADAŃ PROBLEMÓW BEZPIECZEŃSTWA**

ELEMENTS OF THE THEORY AND PRACTICE
TRANSDISCIPLINARY
RESEARCH SECURITY ISSUE

Tom I

Redakcja naukowa
Marian Cieślarczyk, Agnieszka Filipek,
Andrzej W. Świderski, Joanna Ważniewska

Monografie nr 139

Siedlce 2013

Recenzenci:

dr hab. Zbigniew Groszek, prof. nzw. Społecznej Akademii Nauk
w Łodzi,
dr hab. Stanisław Sirko, prof. Akademii Obrony Narodowej

Komitet Wydawniczy:

Andrzej Bałandynowicz, Andrzej Barczak, Tadeusz Boruta, Janusz
Chruściel, Beata Gałek, Leszek Kania, Jarosław Stanisław Kardas,
Rafał Kozak, Krzysztof Lewandowski, Violetta Machnicka
(przewodnicząca), Robert Piętek, Janina Skrzyczyńska, Stanisław
Socha, Andrzej Walendziak, Paweł Żarkowski

Żaden fragment tej publikacji nie może być reprodukowany, umieszczany w systemach przechowywania informacji lub przekazywany w jakiegokolwiek formie – elektronicznej, mechanicznej, fotokopii czy innych reprodukcji – bez zgody posiadacza praw autorskich.

© Copyright by Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach,
Siedlce 2013

Monografie nr 139

PL ISSN 2083-4179

Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach
08-110 Siedlce, ul. Bema 1, tel. 25 643 15 20
e-mail: wydawnictwo@uph.edu.pl
www.wydawnictwo.uph.edu.pl

Wyd. I. Format B-5.
Ark. wyd. 20,5. Ark. druk. 21,4.

Łamanie tekstu: Michał Majuch

DRUK: EXPOL, WŁOCŁAWEK

Spis treści

Wprowadzenie	7
---------------------------	----------

Rozdział I

W „gąszczu” pojęć i teorii w naukach o bezpieczeństwie na obecnym etapie ich rozwoju

Jerzy Stańczyk Rozpatrywanie bezpieczeństwa w sensie pojęciowo-logicznym.....	13
Stanisław Kwiatkowski O kompetencji komunikacyjnej struktur bezpieczeństwa.....	31
Marian Lutostański Problemy identyfikacyjno-definicyjne bezpieczeństwa państwa i bezpieczeństwa narodowego oraz ich istoty	35
Stanisław Jarmoszko U źródeł naukowej tożsamości antropologii bezpieczeństwa	53
Juliusz Piwowarski Kardynalne Cnoty <i>Bushido</i>	83
Jerzy Gąsiorowski Kryminalistyka w naukach o bezpieczeństwie	95

Rozdział II

Wybrane problemy bezpieczeństwa – metody ich badania i rozwiązywania

Janusz Sztumski Zagrożenia człowieka i próba typologii tych zagrożeń.....	123
Brunon Bartz Niemiecka polityka bezpieczeństwa – analiza stanu i tendencji rozwoju	129
Cezary Sochala Wybrane problemy teorii i praktyki programowania bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej w XXI wieku. Aspekty metodologiczne.....	141
Ryszard Jakubczak Kryzys a obrona narodowa	165
Weronika Jakubczak Parlament Europejski w sprawie wpływu kryzysu gospodarczego na sektor obrony.....	183

Weronika Jakubczak	
Obronność i uwarunkowania bezpieczeństwa w kontekście Trójkąta Wyszehradzkiego	201
Malina Kaszuba	
Kilka uwag o bezpieczeństwie i współpracy wielostronnej na początku XXI wieku	219
Dariusz Sarzała	
Metodologiczne aspekty badań naukowych w zakresie bezpieczeństwa	229
Marlena Drygiel	
Konstruktywizm jako podejście metodologiczne w badaniach nad bezpieczeństwem	239
Łukasz Kister	
Strategia „studium przypadku” w badaniach nad bezpieczeństwem	249
Ryszard Radziejewski	
Jak ocenić (zmierzyć) bezpieczeństwo kluczowej infrastruktury państwa?	273

Rozdział III

Dydaktyczne aspekty rozwoju kwalifikacji metodologicznych nauczycieli akademickich i studentów

Agnieszka Filipek	
Wąskie i szerokie rozumienie bezpieczeństwa w badaniach i w dydaktyce	291
Mirosława Marciniuk	
Wybrane problemy metodologii badań bezpieczeństwa w procesie dydaktycznym WSOSP w Dęblinie	299
Stanisław Mikołajczak	
Metodologia badań bezpieczeństwa w procesie dyplomowania na studiach pierwszego stopnia na przykładzie Wyższej Szkoły Bezpieczeństwa z siedzibą w Poznaniu	311
Henryk Dębowiak	
Jaka jest edukacja dla bezpieczeństwa w szkołach?	317
Zakończenie	325
Nota o autorach	

Table of contents

Introduction	7
--------------------	---

Chapter I

In the „jungle” of concepts and theories in the science of safety at this stage of their development

Jerzy Stańczyk Examination of safety in terms of conceptual-logical.....	13
Stanisław Kwiatkowski The communicative competence of security structures.....	31
Marian Lutostański Problem identification-definition of national security and national security as well as their being	35
Stanisław Jarmoszko At the root of scientific anthropology identity security.....	53
Juliusz Piwowarski The cardinal virtues <i>Bushido</i>	83
Jerzy Gąsiorowski Forensic science in the science of safety	95

Chapter II

Some security issues – methods of testing and troubleshooting

Janusz Sztumski Human threat and attempt a typology of threats	123
Brunon Bartz German security policy – an analysis of the status and trends of development	129
Cezary Sochala Some problems of the theory and practice of the national security program Polish Republic in the twenty-first century. Methodological aspects	141
Ryszard Jakubczak The crisis and defense.....	165
Weronika Jakubczak The European Parliament on the impact of the economic crisis on the defense sector	183

Weronika Jakubczak	
Defense and security conditions in the context of the Visegrad Triangle	201
Malina Kaszuba	
A few notes about security and multilateral cooperation at the beginning of the twenty-first century	219
Dariusz Sarżała	
Methodological aspects of research in the field of security	229
Marlena Drygiel	
Constructivism as a methodological approach in the study of security	239
Łukasz Kister	
Strategy „case study” in the study of security	249
Ryszard Radziejewski	
How to evaluate (measure) the security of critical infrastructure of the state?	273

Chapter III

Educational aspects of the methodological skills teachers and students

Agnieszka Filipek	
Narrow and broad understanding of security in research and teaching	291
Mirosława Marciniuk	
Some problems of security research methodology in the teaching process in WSOSP in Dęblin	299
Stanisław Mikołajczak	
Methodology of research into safety of the process of diploma awarding in undergraduate studies based on the example of the Higher School of Safety in Poznan	311
Henryk Dębowski	
What is the safety education in schools?	317
Conclusion	325
Note about the authors	327